

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ

PAŽYMA

DĖL VYRIAUSYBĖS 2014 M. LAPKRIČIO 5 D. NUTARIMO NR. 1206 „DĖL SOCIALINĖS
PARAMOS IŠMOKŲ ATSKAITOS RODIKLIŲ DYDŽIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO
(TAP-20-1948(2); 20-17782)

2020-12-22 Nr. NV-3413

Vilnius

Projekto rengėjas – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

Projekto tikslas – siekiant mažinti skurdą ir socialinę atskirtį, didinti socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių dydžius.

Dabartinė situacija:

Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymas įpareigoja pagal patvirtintą metodiką kasmet apskaičiuoti minimalių vartojimo poreikių dydį (MVPD) ir jį taikyti ateinančių metų bazinės socialinės išmokos (BSI), šalpos pensijų bazės (ŠPB), tikslinių kompensacijų bazės (TKB), valstybės remiamų pajamų (VRP) dydžiams nustatyti (tvirtina Vyriausybė). 2020 m. MVPD – 257 eurai (2019 m. – 251 euras).

- **BSI** taikoma apskaičiuojant išmokas vaikui, išmokas, susijusias su vaiko globa (rūpyba), laidojimo pašalpa, socialinę paramą mokiniams, išmokas nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą atlikusiems asmenims, dienpinigius ir kariūnų stipendijas, apibrėžiant kompensuojamų kelionės, gyvenamųjų patalpų nuomos, persikėlimo išlaidų dydžius, mėnesio atlyginimą asmenims, vykstantiems dirbti į užsienio lietuvių bendruomenes, organizacijas, kultūros įstaigas ir švietimo įstaigas, stipendijas, normines studijų kainas, taip pat įstatymų pagrindais sudarytų komisijų pirmininkų, jų pavaduotojų ir narių atlygį ir kt. Su BSI susijusias išmokas ir paramą gauna apie 600 tūkst. asmenų.
- **ŠPB** yra šalpos išmokų (šalpos neįgalumo pensijų, šalpos senatvės pensijų, šalpos našlaičių pensijų, šalpos kompensacijų ir socialinių pensijų) dydžio matas. Šalpos išmokas gauna apie 60 tūkst. asmenų.
- **TKB** yra slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinių kompensacijų dydžio matas. Tikslines kompensacijas gauna neįgalieji (apie 93 tūkst. asmenų), kuriems nustatyti specialieji poreikiai.
- **VRP** taikomas vertinant asmens pajamas ir (ar) turtą, suteikiant teisę asmenims į socialinę paramą, nustatant asmenų mokėjimo už socialines paslaugas dydžius, taip pat apskaičiuojant socialinės paramos dydžius ir kt.

Seimas 2020-12-15 priėmė Valstybinių pensijų įstatymo pakeitimo įstatymą bei Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo pakeitimo įstatymą (įsigalioja 2021-01-01), kuriais atsisakyta nuostatos, kad valstybinių pensijų bazės dydį tvirtina Vyriausybė ir numatyta, kad šis dydis indeksuojamas ir tvirtinamas atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu. Seimo 2020-12-22 priimtame Lietuvos Respublikos 2021 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme (2021 m. biudžeto įstatyme) numatytas valstybinių pensijų bazės dydis – 58,78 euro (šiuo metu – 58 eurai).

Projekto esmė, nauda. Siūloma nuo 2021 m. sausio 1 d.:**1) patvirtinti:**

- 1 euru didesnę BSI dydį – 40 eurų (šiuo metu – 39 eurai);
- 3 eurai didesnę ŠPB bazės dydį – 143 eurus (šiuo metu – 140 eurų);
- 3 eurai didesnę TKB dydį – 120 eurų (šiuo metu – 117 eurų);
- 3 eurai didesnę VRP dydį – 128 eurus (šiuo metu – 125 eurai).

2) atsisakyti tvirtinti valstybinių pensijų bazės dydį, nes pagal Seimo 2020-12-15 priimtus Valstybinių pensijų įstatymo ir Socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo pakeitimus, šis dydis indeksuojamas ir tvirtinamas nebe Vyriausybės, bet atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu.

Numatoma nauda. Padidėjus ŠPB, šalpos išmokos, priklausomai nuo išmokos rūšies ir gavėjų kategorijos, padidės nuo 1,5 euro (šalpos našlaičių pensija) iki 6,75 euro (šalpos neįgalumo pensija asmenims, netekusiems 100 proc. darbingumo iki 24 m. amžiaus); **padidėjus TKB,** tikslinės kompensacijos, priklausomai nuo nustatytų specialiųjų nuolatinės slaugos ar priežiūros (pagalbos) poreikių, padidės nuo 1,8 iki 7,8 eurų; **padidinus VRP,** vidutinis socialinės pašalpos dydis padidės nuo 85,5 iki 87,6 euro.

Valstybės biudžeto lėšų poreikis – 2021 m. biudžeto įstatyme numatyta 16, 4 mln. eurų.

Derinimas: Projektas svarstytas 2020-11-24 tarpinstituciniame pasitarime, patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės bei Finansų ministerijos pastabas ir pasiūlymus (buvo pasiūlyta Projektą teikti svarstyti Vyriausybei po to, kai Seime bus priimti Valstybinių pensijų įstatymo pakeitimai bei 2021 m. biudžeto įstatymas, nes Seimui priėmus Valstybinių pensijų įstatymo pakeitimus, priimtas nutarimas turėtų vėl būti tikslinamas).

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlome **svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje** ir patikslinti pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės redakcinio pobūdžio pastabą.

Socialinės politikos grupės patarėja
tel. 8 706 63853, el.p. daiva.buivydaite@lr.lt

Daiva Buivydaite-Garbštienė